సెట్ నెం - II

263

ఇంటర్మీడియట్ విద్యామండలి - ఆంధ్రప్రదేశ్

ఇంటర్మీడియట్ పబ్లిక్ పరీక్షలు - ఫిబ్రవరి / మార్చి - 2025

మూల్యాంకన విధానము

చరిత్ర - పేపరు - II

సబ్జెక్ట్ కోడ్: [illegible]

సమయము: 3 గంటలు | మార్కులు: 100

ప్రశ్న	పాయింట్లు	మార్కులు
I	విభాగం - A 3×10=30	
1	[illegible] :	
	[illegible]	2
	[illegible]	1
	క్రీ.పూ. 2000 [illegible]	
	[illegible]	1
	[illegible]	1
	[illegible] క్రీ.పూ. 2400 [illegible]	
	[illegible]	1
	[illegible]	1
	[illegible]	1
	[illegible]	1
	[illegible]	1
		10
2	[illegible] :	
	[illegible]	1
	[illegible]	2
	[illegible]	2
	[illegible]	
	[illegible] :	5
	1. [illegible]	
	2. [illegible]	
	3. [illegible]	
	4. [illegible]	
		10

క్ర.సం.	వాల్యూ పాయింట్స్	మార్కులు	
	5. ప్రతి ముస్లీమ్ రోజుకు 5 సార్లు నమాజు చేయాలి. శుక్రవారం తప్పనిసరిగా ప్రార్థన చేయాలి. దీనినే నమాజు అంటారు. 6. ప్రతి మహ్మదీయుడు రంజాన్ మాసంలో సూర్యోదయం నుంచి సూర్యోస్తమయం వరకు ఉపవాసం చేయాలి. ప్రతి ముస్లీమ్ తన మత విధిగా దేవునికి కానుకగా పేదలకు దానం చేయాలి ఈ చర్యను జకాత్ అంటారు. 7. ప్రతి మహ్మదీయుడు తన జీవిత కాలంలో ఒక పర్యాయమైన మఖా ప్రాంతాన్ని సందర్శించాలి. దీనినే హజ్ అంటారు.		
3.	**ఐరోపా భూస్వామ్య లక్షణాలు :**		
	1. ఉపోద్ఘాతం - అర్థం : మధ్యయుగం కాలం నాటి ఆర్థిక, రాజకీయ, న్యాయ, సామాజిక సంబంధాలను తెలియజేయడానికి భూస్వామ్య వ్యవస్థ అనే పదమును ఉపయోగించారు. ఈ పదం 'ఫ్యూడ్' అనగా ఒక చిన్న భూభాగము అని అర్థం.	1	
	2. భూస్వామ్య వ్యవస్థ - శ్రేణులు : మతాధికారులు మొదటి శ్రేణి-అధికార వర్గం, ప్రభువులు రెండవ శ్రేణి-అధికార వర్గం, రైతులు, సామాన్య ప్రజలు-మూడవ శ్రేణి-అనాధికార వర్గం.	1	
	3. మొదటి శ్రేణి - మతాధికారులు : రాజుపై ఆధారపడకుండా ఒక శక్తివంతమైన సంస్థగా ఏర్పడింది. పశ్చిమ ఐరోపా చర్చికి 'పోప్' మతాధికారిగా వ్యవహారంచేవాడు. మతాధికారులు మొదటి శ్రేణికి చెందినవారుగా పరిగణించబడ్డారు. **ఎ. సన్యాసులు :** క్రైస్తవ మతంలో వెలసిన ఒక ప్రత్యేక వ్యవస్థ 'చర్చి అనుబంధ వ్యవస్థ'(మోనాస్ట్రీ). దీనిని క్రీ.శ. 529లో ఇటలీ దేసస్థుడైన సెయింట్ బెనిడిక్ట్‌క్లూని, బరుగండిలో స్థాపించాడు.	2	
	4. రెండవ శ్రేణి - ప్రభువర్గం : 1. సమాజంలో రెండవ స్థానం ప్రభువర్గానిది. 2. సేవకుడు ప్రభువుకు విధేయుతగా ఉండాలి. 3. ప్రభువు సేవకుడికి రక్షణగా ఉంటాడు. **ఎ. ఒప్పంద వేడుక :** ఈ ఒప్పంద వేడుకలో ప్రభువు తన సేవకుడికి ఒక రాత ప్రతిని కాని కొంత మట్టి ముద్దను కాని సంకేతంగా ఇస్తూ భూమిపై హక్కులను ఇస్తాడు. దీనికి ప్రతిఫలంగా సేవకుడు బైబిల్ మీద ప్రమాణం చేసి, తాము ఎల్లప్పుడు ప్రభువులకు విధేయులుగా ఉంటామని చర్చిలో ఒప్పందం చేసుకోవాలి. **బి. మెనోరియల్ ఎస్టేట్ :** ఎస్టేట్‌లో ప్రభువుల నివాస ప్రాంతాన్ని మేనర్ హౌస్ అంటారు. రైతులందరూ ప్రభువుల ఆధీనంలో ఉండాలి. ఈ ఎస్టేట్‌లో ఒక చర్చి మరియు సైన్యం కొరకు కాజెల్ అనే భవనం ఉంటుంది. **సి. నైట్స్ :** క్రీ.శ. 9వ శతాబ్దంలో సమాజంలో ఏర్పడిన ఒక కొత్త వర్గం "నైట్స్" వీరికి ప్రభువు కొంత భూమిని ఇచ్చేవాడు.	4	10
	5. మూడవ శ్రేణి : స్వేచ్ఛ కలిగిన రైతులు : వీరు ప్రభువు భూములను కౌలుకు తీసుకొని పనిచేసేవారు. వారంలో 3 రోజులు తప్పని సరిగా ప్రభువు భూమిలో పని చేయాలి. సెర్ఫ్ : ఈ రైతులకు స్వంత భూములుండవు, వీరికి స్వేచ్ఛ లేదు.	2	
4.	మొదటి కాన్సల్‌గా నెపోలియన్ నిర్వహించిన పాత్ర ఏమిటి? ఫ్రాన్స్ దేశంలోని అంతరంగిక, విదేశీ పరిస్థితులు, డైరక్టరేట్ పరిపాలనలో సక్రమంగా లేవని, ఇటువంటి పరిస్థితిలో దేశాన్ని కాపాడగలవాడు ఒక్క నెపోలియన్ మాత్రమే అని ప్రజల నమ్మకం. ఈ నమ్మకాన్ని ఆసరాగా తీసుకునే నెపోలియన్ తన అధికార పీఠం బలపరుచుకున్నాడు. 1799 లో తయారు చేయబడిన నూతన పరిపాలన వ్యవస్థను కాన్సల్ ప్రభుత్వం అంటారు. సైనిక అధిపతి అయిన నెపోలియన్ మొదటి కాన్సల్ మిగిలిన ఇద్దరు కాన్సల్స్ ఇతర పరిపాలనవిభాగాలు పరిపాలించేవారు. ఈ కాన్సల్స్ 10 సంవత్సరములు పదవిలో వుంటారని మొదటి ప్రకటించినప్పటికి 1804 సం॥లో నెపోలియన్ కాన్సల్ విధానము రద్దుచేసి తనకు తాను ఫ్రాన్స్ చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకున్నాడు. 1. మొదటి కాన్సల్ గా నెపోలియన్ మొదటి కాన్సల్ గా నెపోలియన్ విజయవంతం అయినాడు. 2. ప్రజలు కోరుకున్న బలమైన ప్రభుత్వ వ్యవస్థను యివ్వగలిగినాడు. 3. నెపోలియన్ 'విప్లవం కన్నబిడ్డ' అని అందరూ పొగిడినారు. 4. విప్లవం కోరుకున్న ఫలములను సామాన్య ప్రజలకు అందించడంలో నెపోలియన్ సఫలీకృతుడైనాడు. ఇతడు అనేక సంస్కరణలు, 1801 సం॥లో చర్చి మతాధిపతులతో కంకార్డైట్ మొదలైనవి అతనికి మంచి పేరు తెచ్చినవి.		10
5.	**జర్మనీ ఏకీకరణలో బిస్మార్క్ పాత్ర :**		
	1. పరిచయం	1	
	2. బిస్మార్క్ రక్తపాత విధానం : యుద్ధాల వల్ల జర్మనీ ఏకీకరణ సాధ్యం కాదని బిస్మార్క్ అభిప్రాయం.		

ప్ర.సం.	వాల్యూ పాయింట్స్	మార్కులు	
	"సమస్యలు, ఉపన్యాసాల వల్ల కాని, చర్చలు సమావేశాలు పార్లమెంట్ తీర్మానాల వల్ల గాని పరిష్కరింపబడజాలవు. కఠిన దండనీతే (పాలసీ ఆఫ్ బ్లడ్ అండ్ ఐరన్) దీనికి పరిష్కారం" అని పేర్కొన్నారు. దీనినే రక్తపాత విధానం అంటారు.	2	
	3. బిస్మార్క్ - యుద్ధాలు :		
	ఎ) డెన్మార్క్ యుద్ధం : డెన్మార్క్ తో యుద్ధానికి బిస్మార్క్‌కు ష్లెష్‌విగ్, హెూల్‌స్టీన్ సమస్య మంచి అవకాశం ఇచ్చింది. ఈ సంస్థానాలను డెన్మార్క్ రాజు 9వ క్రిస్టియన్ డెన్మార్క్‌లో విలీనం చేసాడు. ఇది ఆస్ట్రియా సంధితో ముగింసింది.	2	10
	బి) ఆస్ట్రియా - ప్రష్యా యుద్ధం : దీనినే సెడోవా యుద్ధం అంటారు. ఆస్ట్రియా - జర్మనీల మధ్య యుద్ధం జరిగింది. ప్రేగ్ సంధితో ముగిసింది.	2	
	సి) ఫ్రాంకో - ప్రష్యా యుద్ధం : దక్షిణ జర్మనీ నుండి ఫ్రాన్స్‌ను పారద్రోలుటకు బిస్మార్క్ 'ఏమ్స్ టెలిగ్రాం'ను ఒక అవకాశంగా తీసుకుని 1870 - 71లో ఫ్రాన్స్‌పై దండెత్తాడు. ఫ్రాంక్ ఫర్ట్ సంధితో ఈ యుద్ధం ముగిసింది.	2	
	4. జర్మనీ ఏకీకరణ : జర్మనీ ఏకీకరణ దక్షిణ జర్మన్ రాజ్యాలు ప్రష్యాలో విలీనానికి అంగీకరించాయి. బెర్లిన్ జర్మనీ రాజధానిగా ప్రకటించబడినది.	1	
II	**విభాగము - B** **8×5=40**		
6.	**ఆదిమ మానవుని ఆహారపు అలవాట్లు :**		
	పరిచయం : ఆదిమ మానవుడు వివిధ రకాలుగా ఆహారాన్ని సంపాదించుకున్నారు. ఎ) ఆహార సేకరణ బి) ఆహారం పోగుచేసుకోవడం సి) వేట డి) చేపలు పట్టుట	1	
	ఎ) ఆహార సేకరణ : ఆహార సేకరణలో విత్తనాలు, బెర్రీలు, పండ్లు, నట్స్ మొదలైనవి. మనకు ఎముకల అవశేషాలు బాగా లభించినా, మొక్కల అవశేషాలు తక్కువగా లభించాయి.	1	5
	బి) ఆహారాన్ని పోగు చేసుకోవడం : తొలినాటి హెూమొనిడ్లు ఆహారాన్ని పోగు చేసుకోవడంతో సహజంగా చనిపోయిన జంతువుల మాంసాన్ని లేక ఇతర పక్షులు, జంతువులు, క్షీరదాలు మొదలైనవి చంపి తినగా మిగిలిన మాంసాన్ని, ఎముకలు, ఎముకల గుజ్జు పోగుచేసుకొన్నారు	1	
	సి) ఒక పథకం ప్రకారం వేటాడుట.	1	
	డి) చేపలు పట్టుట: ఇది చాలా ముఖ్య ఆహారము, చేప, మనుషుని ఎముకలు వివిధ ప్రాంతాలలో దొరికినాయి.	1	
7.	**జూలియస్ సీజర్ :**		
	1. జూలియస్ సీజర్ ప్రపంచ ప్రఖ్యాత విజేత. జననం క్రీ.పూలో 102 రోమ్. ఆంటోనియస్ వద్ద విద్యాభ్యాసించెను.	1	
	2. అసాధారణ సౌర్య పరాక్రమాలు, విజ్ఞతలను ప్రదర్శించాడు. ఒక న్యాయాధికారిగా, మత పెద్దగా, గవర్నరుగా పనిచేశాడు.	1	5
	3. త్రిమూర్తులుగా పేరుగాంచిన పాంపీ, సీజర్, కాసస్‌లలో సీజర్ అగ్రగణ్యుడు.	1	
	4. జూలియస్ సీజర్ అనేక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టెను.	1	
	5. క్రీ.పూ. 44వ సం॥లో బ్రూటస్ చేతిలో హత్యకు గురయ్యెను.	1	
8.	**ఘజన్ ఖాన్ :**		
	1. ఘజన్‌ఖాన్ ఇస్లాంను తీసుకున్న మొట్టమొదటి ఇల్-ఖానిడ్ పాలకుడు. ఇతడు మంగోలు- తురుష్క సంచార సైన్యాధికారులను క్రింది సందేశాన్ని ఇచ్చాడు. దీనిని పారశీక వజీరు రషీరుద్దీన్ తయారు చేసాడు.	2	
	2. "నేను పారశీక కర్షకుల వైపు లేను. వారిని నిర్మూలించాలనే తలంపు వుంటే ఆ పని నా కంటే శక్తివంతంగా చేసేవారు మరొకరు లేరు. వారిని పూర్తిగా తుడిచిపెడదాం. అయితే మీరు ఆహార పదార్థాలను, తిండి గింజలను పొందాలనుకుంటే నేను మీ పట్ల కఠినంగా వ్యవహరిస్తాను. దీనికి మీరు సమాధానం చెప్పాలి. మీరు వారిని అవమానించాలనుకుంటే, వారి పశువులు,	3	5

ప్ర.సం	వాల్యూ పాయింట్స్	మార్కులు	
	పంటలను భూమిలో పాతిపెట్టండి. తరువాత మీ భవిష్యత్తును గురించి ఆలోచించండి. వినమ్రతగా వున్న కర్షకులను శత్రువులుగా వున్న కర్షకుల నుండి వేరు చేసి గౌరవించాలి."		
9.	**నాల్గవ శ్రేణి :** **(ఏవైనా ఐదు)**		
	1) వ్యవసాయం బాగా విస్తరించడంతో జనాభా పట్టణాలు, వ్యాపారం అనే మూడు అంశాలలో అభివృద్ధి జరిగింది.	1	
	2) రైతులు తమ మిగులు ధాన్యాన్ని కొత్త ప్రదేశాలకు వెళ్ళి, అమ్ముకుని, తమకు కావలసిన వస్తువులు కొనుగోలు చేసుకొనేవారు.	1	
	3) కొనుగోలు, అమ్మకాలకు అనువైన స్థలాలు సంతలుగా మారాయి.	1	5
	4) వివిధ ప్రాంతాలలో కాజిల్స్, ఎస్టేట్స్ లేక పెద్ద చర్చిలు ఉన్నచోట పట్టణాలు ఏర్పడ్డాయి. గ్రామాలలోని యువకులు పట్టణాలలో పని చేసే వారు.	1	
	5) సేద్యపు బానిసలు, గ్రామాల నుండి పారిపోయి పట్టణాలలో రహస్యంగా తలదాచుకునేవారు.	1	
	6) పెద్ద పట్టణాలంటే 30,000 మంది ప్రజలు ఉండటం. ఈ ప్రజలే నాల్గవ శ్రేణికి చెందినవారు.		
10.	**సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనం :**		
	1. సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవనం అనగా 'పునరుద్ధరణ' లేక 'పునర్జన్మ' అని అర్థం.	1	
	2. సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవన కాలాన్ని ఐరోపాలో గతించిన ప్రామాణిక కాలాన్ని పున:సమీక్ష చేయడం లేదా పునరుద్ధరించడంగా పేర్కొన్నారు.	1	5
	3. ప్రాచీన గ్రీకు, రోమన్ సంస్కృతిని వెలుగులోకి తెచ్చి ప్రాచుర్యం కల్పించడం.	1	
	4. ఫ్లోరెన్స్, వెనిస్, రోమ్ నగరాలు కళలకు, సారస్వతానికి ముఖ్య కేంద్రాలు.	1	
	5. ముద్రణాయంత్రం కనుగొనడంతో గ్రంధాలు విరివిగా ముద్రించబడి అందరికీ అందుబాటులోకి వచ్చాయి.	1	
11.	**రూసో (క్రీ.శ. 1712–1778) :**		
	1) మాంటెస్క్యూ, ఓల్టేర్‌లతో పోల్చిచూస్తే జీన్ జాక్విస్ రూసో విధానములు, పద్ధతులు వేరుగా ఉంటాయి.	1	
	2) రూసో, ఫ్రెంచి సమాజమును సమూలముగా మార్చవలసిన అవసరం ఉందనెను.	1	
	3) సోషల్ కాంట్రాక్ట్ గ్రంధములోని "స్వేచ్ఛగా పుట్టిన మానవుడు అన్ని చోట్ల సంకెళ్ళతో బంధించి ఉన్నాడు" అని పేర్కొన్నారు.	1	5
	4) రూసో దృష్టిలో మనిషి మంచివాడు మరియు సంతోషంగా జీవించేవాడు.	1	
	5) ప్రజలకే సార్వభౌమాధికారము ఇవ్వాలని, ప్రజా సార్వభౌమత్వ సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించెను.	1	
12.	**ఫ్రెంచి విప్లవ ఫలితాలు :**		
	1. నెపోలియన్ తనకు తాను చక్రవర్తిగా ప్రకటించుకోవడంతో విప్లవం విఫలం అయినట్లు భావించనక్కర్లేదు, ఎందుకంటే విప్లవం కోరుకున్న అనేక ఫలములు సామాన్యుడుకి అందించబడినది.	1	
	2. సమాజంలో ప్రభువుకు, మతాధిపతులకు గల ప్రాధాన్యత తొలగిపోయి వ్యవస్థలో అనేక సంస్కరణలు ప్రారంభమయినవి. విప్లవం కోరుకున్న స్వేచ్ఛ, సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వం ప్రజలకు అందించబడినవి.	1	5
	3. మానవ హక్కుల ప్రకటనల ద్వారా ప్రపంచము అంతటికి ఫ్రాన్స్ మార్గదర్శికంగా కలిగినది. సామాన్యుడి శక్తి ముందు రాజులు, ప్రభువులు, మతాధిపతులు అందరూ తలదించవలసినదే అని రుజువు చేయబడినది.	1	
	4. ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండములలో ఫ్రెంచి విప్లవము ప్రభావితము చేసినది.	1	
	5. ప్రజాస్వామ్య విధానములు, రాజ్యాంగ సవరణలు, ప్రజా ప్రాతినిధ్యం మొదలైన అంశములు ఫ్రెంచి విప్లవముతోనే ప్రాధాన్యత పొందాయి.	1	
13.	**బ్రిటన్ దేశంలో మొదటిగా పారిశ్రామిక విప్లవం జరగడానికి దోహదపడిన అంశాలను వివరించండి.**		
	1. రాజకీయ స్థిరత్వం		5
	2. ముడి సరుకులు చౌకగా లభ్యమగుట	1	
	3. వాతావరణం	1	
	4. రవాణా	1	

ప్ర.సం	వాల్యూ పాయింట్స్	మార్కులు	
	5. మూలధనం	1	
	6. మార్కెట్‌లు	1	
	7. నూతన వ్యవసాయ పద్ధతులు		
	8. కార్మిక శక్తి అందుబాటు		
	(ఏవైనా ఐదు రాయాలి. ప్రతి పాయింట్‌కు 1 మార్కు)		
14.	**ఇటలీ ఏకీకరణకు గారిబాల్డి చేసిన సేవ :**		
	1. మాజినీ, కపూర్ వలె ఇటలీ ఏకీకరణకు పోరాడిన మరోనాయకుడు గారిబాల్డి	1	
	2. యంగ్ ఇటలీ చేరి మాజినీ పన్నిన కుట్రలో పాల్గొని విఫలమైన దక్షిణ అమెరికాకు పారిపోయి ప్రవాస జీవితం గడిపాడు.	1	5
	3. తర్వాత 1854లో ఇటలీకి తిరిగివచ్చి ఆస్ట్రియాతో జరిగిన అనేక యుద్ధాలలో పాల్గొన్నాడు.	1	
	4. 1860 సం॥లో "రెడ్‌షర్ట్స్" అనే స్వచ్ఛంద సైనిక దళాన్ని నిర్మించి సిసిలిని, నేపుల్స్‌ను ఆక్రమించాడు.	1	
	5. గారిబాల్డి ప్రజాస్వామిక వాది, దేశభక్తుడు. జాతీయ సమైక్యత కోసం సిసిలీ, నేపుల్స్‌ను సార్డీనియాలో విలీనం చేశాడు.	1	
15.	**చైనాలో జరిగిన నల్లమందు యుద్ధాలకు గల కారణాలు, యుద్ధ ఫలితాలు :**		
	1) చైనా వస్తువులైన తేయాకు, పట్టు మరియు పింగాణీ వస్తువులకు ఐరోపాలో గొప్ప గిరాకీ కలదు. అయితే యూరోపియన్ వస్తువులకు చైనాలో గిరాకీ లేదు.	1	
	2) అందువల్ల బ్రిటీష్‌వారు భారతదేశంలో పండే నల్లమందును చైనాలో అమ్మి పెద్ద మొత్తంలో లాభాలు పొందిరి. చైనాలో నల్లమందు నిషేధం	1	5
	3) క్రీ.శ.1839 లో మొదటి నల్లమందు యుద్ధం చైనా మరియు బ్రిటన్ మధ్య ప్రారంభమై 1842 సం॥ నాన్‌కింగ్ ఒప్పందంతో ముగిసెను.	1	
	4) క్రీ.శ. 1856 లో రెండవ నల్లమందు యుద్ధం జరిగి పెకింగ్ సంధితో (1860) ముగిసెను.	1	
	5) ఈ యుద్ధాల వలన చైనీయులలో ఆధునిక ఆలోచనలు పెరిగి యూరోపియన్ భాషలు, ఇంజనీరింగ్ విద్య మరియు సైనిక విద్య మొదలైన విషయాలను నేర్చుకొనిరి.	1	
16.	**ఐక్యరాజ్యసమితి అంగాలు - విధులు :**		
	1. సాధారణ సభ : ఐక్యరాజ్య సమితిలో ప్రతి సభ్య దేశము సాధారణ సభలో సభ్యురాలే. ఈ సభ యు.ఎన్.ఒ. పనితీరును చర్చిస్తుంది.	1	
	2. భద్రతామండలి : ఇది ఐక్యరాజ్యసమితి కార్యనిర్వాహణ అంగం. ఇందులో 5 శాశ్వత సభ్యదేశాలు, 10 తాత్కాలిక సభ్య దేశాలు ఉంటాయి.	1	
	3. ఆర్థిక మరియు సాంఘిక మండలి : ఈ మండలిలో 54 మంది సభ్యులు ఉంటారు. ఆర్థిక సాంఘిక, సాంస్కృతిక సమస్యలను పరిష్కరించడం దీని ముఖ్యవిధి.	1	5
	4. ధర్మకర్తృత్వమండలి : ఇది వలసదేశాల ప్రతినిధుల సభ.		
	5. అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానం : దేశాల మధ్య వచ్చే న్యాయ వివాదాలను పరిష్కరించడం దీని ముఖ్య విధి.	1	
	6. సచివాలయం : ఐక్యరాజ్య సమితి రోజువారి కార్యక్రమములను సచివాలయం నిర్వహిస్తుంది.	1	

ప్ర.సం	వాల్యూ పాయింట్స్	మార్కులు

17. **మీకిచ్చిన ప్రపంచ పటంలో క్రింది ప్రదేశాలను గుర్తించండి.**

ఎ) ఫ్రాన్స్ బి) ఇంగ్లాండ్ సి) ఇండియా డి) జపాన్ ఇ) శ్రీలంక

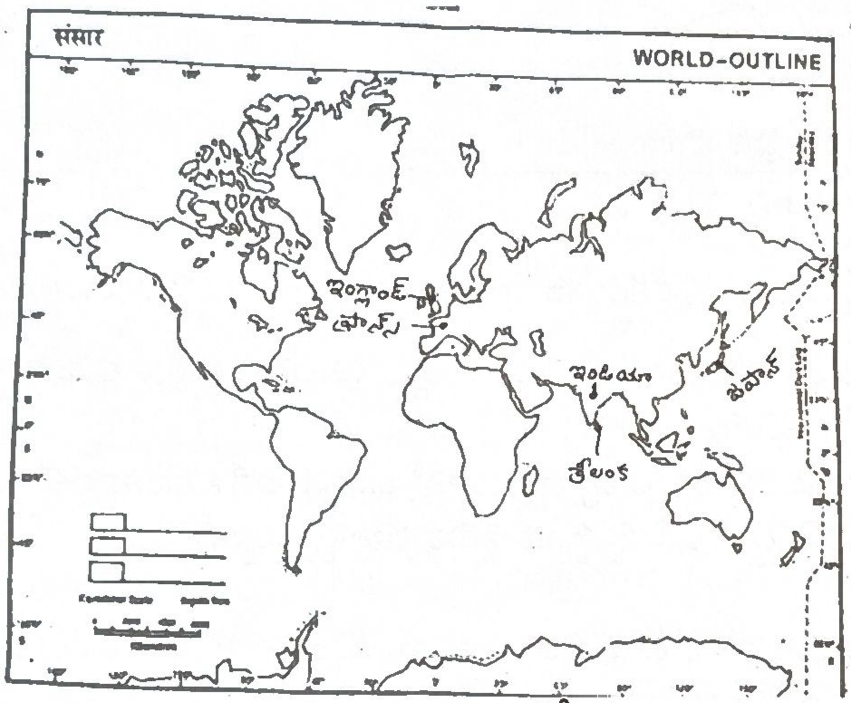

(లేదా) — 5

మీకిచ్చిన ఇటలీ ఏకీకరణ పటంలో క్రింది ప్రాంతాలు గుర్తించండి.

ఎ) లంబార్డి బి) సార్డీనియా సి) పీడ్మాంట్ డి) రోమ్ ఇ) వెనిషియా

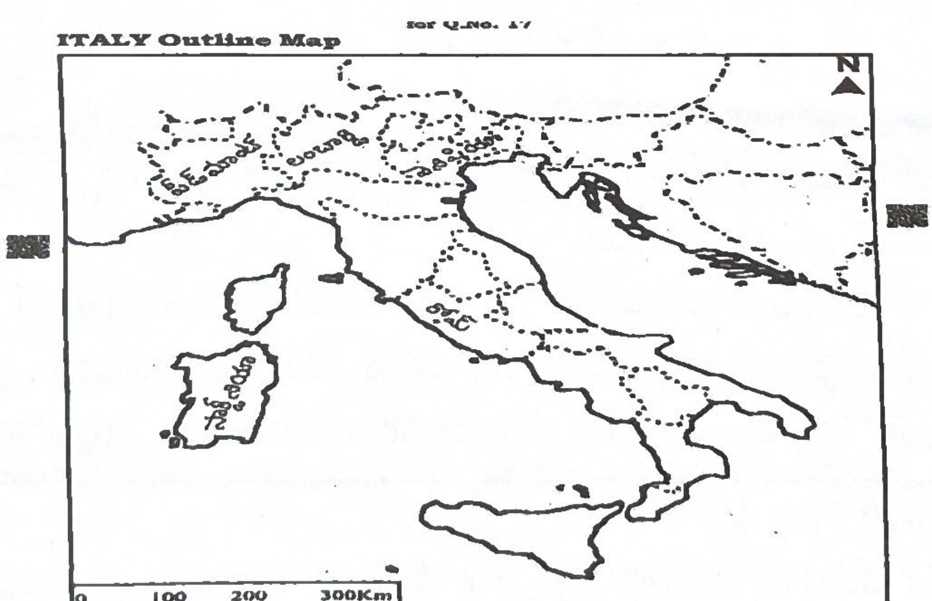

III	విభాగము - C	15×2=30

18. **ఆస్ట్రలో పిథికస్ :** — 2

'ఆస్ట్రలోపిథికస్' అనే పదము లాటిన్ మరియు గ్రీకు పదాల నుండి వచ్చినది. లాటిన్ పదం 'ఆస్ట్రిల్' అనగా 'దక్షిణ' మరియు గ్రీకు పదమైన 'పిథికస్' అనగా 'ఏప్'. ఆస్ట్రలో పిథకస్ అనగా దక్షిణాప్రాంత ఏప్ అని అర్థం.

19. **నియాండర్తల్ మనిషి :** — 2

మానవ జాతి ప్రాచీన చరిత్ర శిలాజాలపై ఆధారపడింది. జర్మనీలోని నియాండర్ లోయలో కనుగొన్న శిలాజాలను బట్టి నియాండర్తల్ మనిషి అంటారు.

ప్ర.సం.	వాల్యూ పాయింట్స్	మార్కులు
20.	**క్యూని ఫారమ్ :** క్యూనిఫారమ్ మెసపటోమియనుల లిపి. ఇది ప్రాథమిక సమాచార మార్పిడి మరియు పంటలు వాణిజ్య విషయాలు తెలుసుకొనుట గురించి ఉపయోగించేవారు.	2
21.	**కాల నిర్ణయ విధానం :** మెసపుటోమియా వాసులు సంవత్సరానికి 12 నెలలుగా - నెలకు 30 రోజులుగా - వారానికి 7రోజులుగా - గంటకు 60 నిమిషాలుగా విభజించి పాటించారు - ఇదే ఇప్పటి వరకు అందరూ పాటిస్తున్నారు.	2
22.	**కలోసియమ్ :** రోమ్‌లో అగస్టస్ నిర్మాణాలలో కలోసియమ్ ప్రసిద్ధిచెందిన కట్టడం. క్రీ॥శ॥ 79 లో నిర్మించబడిన పెద్ద ప్రదర్శనశాల. కలోసియమ్‌లో 50000 మంది వీక్షకులు కూర్చునే సౌకర్యం కలదు. ఈ కలోసియమ్‌లలో 'గ్లాడియేటర్లు' క్రూరమృగాలతో పోరాడేవారు.	2
23.	**అగస్టస్ :** 'ప్రిన్సిప్' అనే పేరుతో అగస్టస్ క్రీ.పూ.27 సం॥లో రోమ్ పాలకుడయ్యాడు. ఇతని కాలంలో 'పాక్స్ రోమానా' రోమన్ శాంతియుత కాలంగా గుర్తిపు పొందింది.	2
24.	**ఫాతిమా :** మహ్మద్ ప్రవక్త కుమార్తె ఫాతిమా. ఈమె అలీమహ్మద్‌ను వివాహం చేసుకుంది. వీరి కుమారుడు హుసేన్. వీరి అనుచరులను షియాలు అంటారు.	2
25.	**యాసా :** డేవిడ్ అయలాన్ ప్రకారం యాసా అనే న్యాయ స్మృతిని చంఘీస్ ఖాన్ క్రీ.శ.1206వ సం॥లో జారీ చేశాడు. దీని అర్థం న్యాయ, ఆదేశం, ఆజ్ఞ. ఇది పరిపాలన నిబంధనలైన వేటాడే పద్ధతి, సైన్యం, పోస్టల్ వ్యవస్థలను గురించి తెలిపే పద్ధతి.	2
26.	**ఇంగ్లాండ్ :** 1. ఇంగ్లాండ్ పూర్వపు లేక మరొక పేరు ఆంగ్లో - లాండ్. 2. క్రీ.శ. 6 వ శతబ్దంలో ఆంగ్లిస్-సాక్షన్ జాతులు, మధ్య ఆసియా నుండి వచ్చి ఇక్కడ స్థిరపడ్డారు.	2
27.	**మాకియవెల్లి** 1. నిరంకుశ రాజరికాన్ని సమర్థిస్తూ 'ది ప్రిన్స్' గ్రంథం రాశాడు. 2. ఇతని సిద్ధాంతం ఇతర దేశాలన్నింటికి వ్యాపించింది.	2
28.	**ముద్రణా యంత్రము :** క్రీ.శ. 1455 లో జర్మనీకు చెందిన జాన్ గూటెన్‌బర్గ్ ముద్రణా యంత్రమును కనుగొన్నాడు. దీని ద్వారా 150 బైబిల్ ప్రతులను ముద్రించాడు.	2
29.	**కోపర్నికస్** 1.పోలండుకు చెందిన గొప్ప ఖగోళ శాస్త్రజ్ఞుడు. 2.భూమి, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు సూర్యుని చుట్టూ తిరుగుతున్నాయని నిరూపించెను."ది హెవెన్లీ అరబ్స్" అనే గ్రంథాన్ని రచించినాడు.	2
30.	**మోనాలిసా :** ఈ చిత్రాన్ని లియోనార్డో డావిన్సీ చిత్రించాడు. ఇతడు సుప్రసిద్ధమైన చిత్రకారుడు. ఈ చిత్రములో స్త్రీ సహజత్వం, చిరుమందహాసం చూపురులను ఇట్టే ఆకర్షిస్తుంది.	2
31.	**టెన్నిస్ కోర్టు శపథము :** 1. 1789, జూన్ 20న ఎస్టేట్స్ జనరల్ సమావేశం జరిగింది. మూడవ తరగతి నాయకుల సమావేశ మందిరానికి తాళం వేసి ఉండటం గమనించారు. 2. పార్లమెంట్ భవనానికి ప్రక్కనే ఉన్న టెన్నీస్ కోర్టులో సమావేశమై "ఫ్రాన్స్ దేశానికి నూతన రాజ్యాంగం తీసుకొచ్చే వరకు విశ్రమించమని" శపథం చేశారు.	2

ప్ర.సం.	వాల్యూ పాయింట్స్		మార్కులు
32.	**గిలిటిన్:** ఫ్రెంచి విప్లవములో గిలిటిన్ భయోత్పోతమునకు చిహ్నము. కొంతమంది వైద్యులు ప్రతిపాదించిన ఈ మరణదండన విధానము వలన తక్కువ సమయములో ఎక్కువ మందికి శిక్ష విధించే అవకాశం కలుగుతుంది. ఫ్రాన్స్ రాజు 16వ లూయీ, రాణి మేరి అంతువానేత్ కూడా గిలిటిన్ మరణదండనకు గురైనారు.		2
33.	**జాన్ మెక్ ఆడమ్** జాన్ మెక్ ఆడమ్ కంకర రోడు నిర్మంచే పద్ధతి కనుగొన్నారు. రహదారి ఉపరితలం మీద చిన్నచిన్న రాళ్ళను పరచి, చదును చేసి బంకమట్టితో అతికించారు.		
34.	**కారల్స్‌బాడ్ ఉత్తర్వులు - 1819** కారల్స్‌బాడ్ ఉత్తర్వులను ఆగస్టు 1819 లో మెటర్నిక్ జారీచేశాడు. వీటిని జర్మనీ లోని విప్లవ, జాతీయత భావాన్ని అణిచివేయడానికి జారీ చేసెను. వీటి ప్రకారం విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు పత్రికల పై ఆంక్షలు విధించారు.		2
35.	**క్రిమియా యుద్ధం :** ఈ యుద్ధం 1854 - 56 మధ్య జరిగింది. ఈ యుద్ధం ద్వారా ఫ్రాన్స్, ఇంగ్లాండ్‌తో పొత్తు పెట్టుకొనుటకు కవూర్‌కి అవకాశం లభించింది.		2
36.	**టోకు గవా షోగునేట్ :** జపాన్ దేశంలో 265 సం॥ల టోకుగవా షోగునేట్ పరిపాలన సైనిక శక్తి మీద ఆధారపడినది. టోకుగవా పాలనలో శాంతి, సుస్థిరత కనిపించినా, సమాజంలో అన్ని వర్గాల్లో అసంతృప్తి ప్రారంభమైనది.		2
37.	**సార్క్ సంస్థ సభ్య దేశాలు ఏవి** 1. సార్క్ సభ్యదేశాల సంఖ్య 8. 2. అవి భారత, పాకిస్థాన్, బంగ్లాదేశ్, భూటాన్, మాల్దీవులు, నేపాల్, శ్రీలంక, ఆఫ్ఘనిస్థాన్.		2

T.Z. GNAN PAUL
Junior Lecturer in History
SRR & CVR Govt. Jr. College,
Vijayawada,
NTR District
Cell No : 7396133015

P. PRASADA RAO
Junior Lecturer in History
Govt. Jr. College (Boys)
Srikakulam,
Srikakulam District
Cell No : 9550380516

G. SREENIVASULU
Junior Lecturer in History
PSC & KVSC Govt. Jr. College,
Nandyal (Town & Dist),
Cell No : 8790851771.

28/2/26.
K. NARMADA
Junior Lecturer in History
SKBR Govt. Jr. College,
Macherla, Palnadu Dist,
Cell No : 9063350567.

J. chenna Kesava Rao
(570321) 2013813 29.

సెట్ నెం - **II**

263

ఇంటర్మీడియట్ విద్యామండలి - ఆంధ్రప్రదేశ్

ఇంటర్మీడియట్ పబ్లిక్ పరీక్షలు - ఫిబ్రవరి / మార్చి - 2026

మూల్యాంకన విధానము

చరిత్ర - పేపరు - II

సబ్జెక్ట్ కోడ్: 58

సమయము: 3 గంటలు — మార్కులు :100

ప్ర.సం	వాల్యూ పాయింట్స్	మార్కులు	
I	**విభాగము - A** 3×10=30		
1.	**మెసపటోమియా నాగరికత ప్రధాన లక్షణాలు :**		
	పరిచయం : ప్రపంచ ప్రాచీన నాగరికతలలో మెసపుటోమియా నాగరికత నగర జీవితానికి ప్రారంభంగా చెప్పవచ్చు. మెసపుటోమియా అనే పదం గ్రీకు భాషలోని 'మెసోస్', 'పోటమస్' అనే పదాల కలయిక - 'రెండు నదుల మధ్య ప్రదేశం' అని అర్థం. 'యూఫ్రటిస్'-'టైగ్రిస్ మధ్య ప్రదేశం - ప్రస్తుతం 'ఇరాక్' ప్రాంతం.	2	
	నాగరికత ప్రారంభం : సుమర్, అక్కడ్ ప్రాంతాలు ఈ నాగరికత ప్రారంభ కేంద్రాలు. క్రీ.పూ. 2000 తరువాత బాబిలోనియా పట్టణం ప్రముఖ నాగరికత కేంద్రంగా ఏర్పడింది.	1	
	భౌగోళిక పరిస్థితులు : మెసపుటోమియాలో భిన్న భౌగోళిక పరిస్థితులుండేవి. మెసపుటోమియాకు దక్షిణాన ఎడారి ప్రాంతం ఉండేది. ఉత్తరాన 'యూఫ్రటిస్'-'టైగ్రిస్ నదులు జన్మించాయి-మైదానాలు ఉన్నాయి.	1	
	భాషా : ప్రజలకు తెలిసిన మొదటి భాష 'సుమేరియాన్'. ఇది క్రీ.పూ. 2400 నాటికి అక్కాడియన్ భాష అయినది.	1	10
	రాజకీయ పరిస్థితులు : గిలిగిమిష్ పురాణం - 'ఉర్' ఉరుక్ నగరాలు - బాబిలోనియా నగరం.	1	
	ఆర్థిక జీవనం : వృత్తులు - విదేశీవాణిజ్యం - రవాణా - నగరజీవనం.	1	
	సమాజం : ధనవంతులు, సాధారణ ప్రజల మధ్య వ్యత్యాసం స్పష్టంగా ఉంది.	1	
	దేవాలయాలు - జిగరుత్‌లు : ఒక్కొక్క నగరానికి ఒక్కొక్క దేవత. ఉర్ నగర దేవత నన్నార్ (చంద్రుడు) ఇన్నన్నా - ప్రేమ దేవత, యుద్ధ దేవత.	1	
	సాంస్కృతిక పరిస్థితులు : మెసపుటోమియా వ్రాత విధాన అభివృద్ధి - క్యూనిఫారం - మట్టి బిళ్ళలు - టాబ్లెట్స్ - గణిత శాస్త్రాభివృద్ధి - కాలనిర్ణయ విధానం.	1	
2.	**మహ్మద్ ప్రవక్త :**		
	ఉపోద్ఘాతం : మక్కానగరంలో క్రీ.శ. 570లో ఖురేషి జాతికి చెందిన హాష్మయిట్ కుటుంబంలో మహ్మద్ జన్మించాడు.	1	
	జీవిత విశేషాలు : దక్షిణ అరేబియా, సిరియా వంటి ప్రాంతాలలో వ్యాపారం చేసేవాడు ఖదీజా అనే వితంతువును వివాహం చేసుకున్నాడు. మక్కా సమీపంలో ధ్యానం చేసేవాడు. 40వ సంవత్సరంన నిజమార్గం లభించింది. మక్కాలోని "కబ్బా" అనే దీర్ఘచతురస్రాకారపు రాయి ముసల్మానుల పవిత్ర స్థలమయింది.	2	
	ఇస్లాం మతం : ఇస్లాం అనగా దేవుని వలన శాంతి పొందుట. ఏకేశ్వరోపాసన ఇస్లాంలో కనిపిస్తుంది. విగ్రహారాధన లేదు. మహ్మద్ మక్కాను వదలి మదీనాకు ప్రవాసం వెళ్ళాడు. ఈ ప్రవాసాన్ని "హిజిరా" అనే పేరుతో ముసల్మానుల కేలండరు ప్రధమ సంవత్సరంగా గుర్తించారు. క్రీ.శ. 622 సం॥లో హిజిరాయుగం ప్రారంభమైనది. క్రీ.శ. 632లో మహ్మద్ మరణించే నాటికి అరేబియా అంతా ఒకటై ఒక గొప్ప మత సమైక్యతను సాధించింది.	2	10
	బోధనలు : 1. ఈ నూతన మత సారాంశం "కురాన్" మత గ్రంధంలో చూడవచ్చు. కురాన్ అనగా కంఠస్తం చేయడం. 2. దేవుని దృష్టిలో అందరూ సమానులే. 3. లా ఇలాహా ఇల్ అల్లా మహమ్మద్ ఉర్ రసూల్ అల్లా ఇది ఇస్లామ్ మతస్తుల ప్రార్థనా గీతం. 4. దీని పున:చరణనే కల్మా అంటారు.	5	